

A TIAMA

Zoltán György
Zol-Gém Kft.

A tiama (*Entandrophragma angolense*) egy Nyugat- és Közép-Afrikában honos fafaj. Leginkább Elefántcsontparton, Ghánában, továbbá Libériában, Nigériában, Gabonban, Kamerunban, Kongóban, keletre egészen Ugandáig találkozhatunk vele. Az alsóbb trópusi esőerdők tömör, mélyalapú talaját kedveli. A fél örökzöld esőerdőkben is előfordul, de többnyire csak szórványosan.

A tiama egy Nyugat- és Közép-Afrikában honos fafaj

EGYÉB NEVEI

Tiama, gedu nohor, gedu lohor, koupri, loko popo, abenbegne, timbi, ipaki longo, mukumi, mukusu, muyovou, kalungi, lifaki, livuute.

SZERKEZETI LEÍRÁSA

A geszt erősebb színű, a lazac esetleg violaszínű. Porózus szerkezetű. Erezete dekoratív a növényi irányváltásoktól. Középkeményességű fa, szilárdsága alacsonyabb a rokon mahagóni fajtól, de ez a felhasználását tekintve nem biztos, hogy hátrányt jelent. Viszonylag rugalmas és könnyen hasítható.

FELHASZNÁLÁSA

A belőle készült furnér-, ill. rétegelt lemez dekoratív bútoralapanyag.

Tömör faként kül- és beltéri építészethez, luxuscikkekhez, parketta-, lépcső-, hajóépítéshez használják, mahagónihelyettesítő. Nyílászárók gyártására nem ezt javasolják.

ÁLTALÁNOS ISMERTETŐJEGYEK

A fa magassága: 40–45 m
Törzshossz: (28) m
Törzsátmérő: 0,7–1,0 (1,5) m
Törzsforma: csak ritkán hengeres, többnyire deformált, a törzsön magasra felérő
Légszáraz fajsúly: 600 kg/m³

MECHANIKAI TULAJDONSÁGOK

Nyomószilárdság: 38–59 N/mm²
Hajlítószilárdság: 61–92 N/mm²
Húzószilárdság: 1,6–2,6 N/mm²

Nyírószilárdság: 8,1–11,3 N/mm²

Ütésállóság: 4,1–5,8 J/cm²

Keménység: 43–47 N/mm²

E-modul: 8800–11 300 N/mm²

Hasítószilárdság: 0,4–0,5 N/mm²

MEGMUNKÁLÁSA

Mechanikusan jó, meglehetősen könnyű, „késelhető” és hántolható.

A csavart növény késelesnél és gyalulásnál nehézségeket okozhat. A gyantatartalom a szerszámélek tompulását és beragadását eredményezi. Szegelezhető és csavarozható. Szárítása jó, de a vetemedési hajlam miatt lassan kell elvégezni.

FAHIBÁK

Előfordulhat görbeség, körhagyo növény, hibás geszt, dudorok, gyantajaratok, forgók, vad növény, oxidációs elszíneződések fémekkel érintkezve, gombák által okozott elszíneződések, korhadás és rovarjاراتok.

TARTÓSSÁG

A szijács csekély, hajlamos a kékgomba- és rovarfertőzésre. A

gest is csak közepesen ellenálló a gombákkal, rovarokkal és fúrókagylókkal szemben. Nem időjárásálló.

FELHASZNÁLÁSA

Furnérfa, elsősorban késelesre, de hántolják is. Bútorokat, borításokat, parkettát gyártanak belőle. Közepes igénybevételre belső és külső szerkezeti alapanyag lehet. Speciális felhasználásai: mérőműszerek, rámak, esztergálás és faragás.

KERESKEDELEM

Európába rendszeresen, kis mennyiségekben érkezik. A fő exportőrök Elefántcsontpart, Ghána, Kongó, Gabon, Kamerun és a Közép-Afrikai Köztársaság. Időnként összekeverik

Európába rendszeresen, kis mennyiségekben érkezik

Bútorokat, borításokat, parkettát gyártanak belőle

a sapelli, kosipo és sipo fajokkal. Tévedéseket okozóan „tiamamagóni” néven is ismeretes, összekeverhető a pernambuk fákkal.

ÚTMUTATÁS

A tiamaszínezete gyakran nem egyenes, igen szabálytalan, csavart növényű, és nem ritkán szokatlanul nagy a szijács hányada. A ghánai szállítmányoknak általában jobb a törzsformája és szabályosabb a csavart növény. ■

ZOL-GÉM KFT.

Mesterek Minősége

Műszárított: F. és G. bükk, tölgy, kőris, juhar, éger, cseresznye, kerti és F. dió, hárs, akác, Borovi, luc, vörösfenyő

Borovi: Ajtó és ablakfrízek, borovi táblák

ZOL-GÉM Kft.

Cím: 8000 Székesfehérvár, Seregélyesi út 98-114.
 Tel.: 06-20/986-2070, 06-20/257-3269, 06-20/960-9278
 Online: www.zol-gem.hu E-mail: zol-gem@zol-gem.hu